

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoCsp/8/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120212145
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alexander Mojš
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6120212145.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Alexandra Mojša a sudcov JUDr. Ivica Hanuskovej a Mgr. Štefana Baláža, v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zastúpeného advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s. r. o. so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 53 255 739, proti žalovanému Y. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. Y., L. Y. XXXX/X, o zaplatenie X.XXX,XX EUR s prísl., na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota, č. k. 9Csp/19/2020-200 zo dňa 10. 01. 2022 takto

rozhodol:

- I. Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.
- II. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1.1. Okresný súd napadnutým rozhodnutím zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal voči žalovanému uloženia povinnosti zaplatiť žalobcovi 3.054,15 EUR spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1.794,47 EUR od 22. 05. 2018 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

1.2. Žalobca pôvodne uplatnil ďalšie peňažné nároky, o ktorých okresný súd právoplatne rozhodol v predošlom rozhodnutí č. k. 9Csp/19/2020-117 zo dňa 09. 11. 2020, výrokom, ktorým žalobu vo zvyšnej časti zamietol.

2.1. Okresný súd vychádzal zo zistenia, že žalovaný uzavrel dňa 03. 11. 2014 s právnym predchodcom žalobcu Slovenská sporiteľňa, a. s. (ďalej tiež „banka“ alebo „právny predchodca žalobcu“) spotrebiteľskú zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej bol poskytnutý úver vo výške 1.800 EUR s fixnou úrokovou sadzbou 22,90 %, s výškou mesačnej splátky 45,62 EUR splatnej k 23. dňu v kalendárnom mesiaci, s uvedením splatnosti prvej splátky 23. 12. 2014 a konečnej splatnosti úveru 23. 11. 2021. Zmluva obsahuje ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN) 27,47 %, priemernú hodnotu RPMN 16,81 %, celkovú čiastku, spojenú s úverom 3.830,23 EUR.

2.2. Okresný súd už v predošlom rozhodnutí č. k. 9Csp/19/2020-117 zo dňa 09. 11. 2020 uviedol, že spotrebiteľská úverová zmluva obsahuje všetky zákonné náležitosti podľa § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z. Nesprávne sa však vysporiadal s námietkou premlčania, ktorú vzniesol žalovaný. V námietke premlčania žalovaný uviedol, že úver splácal až do splátky splatnej 23. 09. 2015 a prvou nezaplatenou bola splátka zročná 23. 10. 2015, takže jeho dlh sa premlčal v trojročnej premlčacej dobe do 23. 10. 2018. V dôsledku odvolania žalovaného Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 16CoCsp/6/2021-172 z 27. 10. 2021 rozhodnutie okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie.

3. Okresný súd zistil, že právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného 24. 04. 2017 na uhradenie zmeškaných splátok vo výške 935,45 EUR do 15 dní od doručenia výzvy pod hrozbou zosplatenia

úveru. Keďže žalovaný dlžnú sumu neuhradil, právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru k 16. 06. 2017, čo žalovanému oznámil listom z 19. 06. 2017, doručeným 26. 06. 2017. V čase doručenia výzvy banky zo dňa 24. 04. 2017 bol žalovaný v omeškaní so splácaním sumy 935,45 EUR a v čase zosplatnenia úveru neboli zaplatené splátky splatné v mesiaci marec, apríl a máj 2017. Boli splnené všetky predpoklady pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru.

4.1. V predošlom rozhodnutí okresný súd zaujal záver, že pri posudzovaní premlčania treba vychádzať z dátumu mimoriadnej splatnosti úveru, ale odvolací súd zaujal záver z ktorého vyplýva, že pri zosplatnení úveru treba rozlišovať nielen to, kedy môže veriteľ pre nesplnenie niektorej splátky požadovať zaplatenie celého dlhu, ale aj účinky plynutia premlčacej doby od zročnosti nesplnenej (najstaršej) splátky.

4.2. Z prehľadu splátok vyplýva, že naposledy žalovaný dlžník riadne uhradil dohodnutú splátku 21. 08. 2015. Následne bola uhradená splátka v sume 20 EUR až 23. 10. 2015 aj to nie v správnej výške. Vo výzve zo dňa 24. 04. 2017 žiadal právny predchodca žalobcu zaplatiť nedoplatok vo výške 935,45 EUR, v ktorej sume boli aj neuhradené splátky splatné 23. 09. 2015 až 23. 11. 2015. Keďže premlčacia doba má plynúť od splatnosti najstaršej neuhradenej splátky 23. 09. 2015 a žaloba bola podaná 11. 01. 2020, v dôsledku uplynutia trojročnej premlčacej doby a námietky premlčania okresný súd žalobu zamietol.

5. Na právne zdôvodnenie okresný súd uviedol § 53 ods. 1, ods. 4, ods. 5, ods. 9, § 100, § 101, § 103, § 565 Občianskeho zákonníka, § 9 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Žalovaný bol v konaní úspešnejší v zmysle § 255 ods. 2, § 262 ods. 2 CSP, ale žiadne trovy neuplatnil a preto mu ich súd nepriznal.

6.1. Žalobca vo včas podanom odvolaní namietal nesprávne právne posúdenie. Pri plnení dlhu v splátkach môže veriteľ žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou. Každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie a pre každú plynú trojročná premlčacia doba samostatne. Veriteľ môže uplatniť zosplatnenie celého dlhu, avšak toto právo môže uplatniť len do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Keďže právo veriteľa vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru zaniká splatnosťou najbližšej nasledujúcej splátky, potom mimoriadna splatnosť úveru nemohla byť vyhlásená pre nesplnenie inej splátky, než splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti bezprostredne predchádzala, t. j. splátky splatnej 23. 05. 2017. Pre všetky splátky, ktoré vyhláseniu mimoriadnej splatnosti predchádzali tak v súlade s § 103 Občianskeho zákonníka plynú samostatná trojročná premlčacia doba.

6.2. Výklad ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka, ktorý použil okresný súd, by znamenal, že niektoré splátky, splatné pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti by nemuseli byť premlčané, avšak zostatok dlhu (splátky úveru splatné od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti) by bol premlčaný, nakoľko by plynutie premlčacej doby splátok splatných od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru bolo posunuté pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti (od najstaršej neuhradenej splátky). Výklad ktorý použil okresný súd predstavuje nezákonné skrátenie premlčacej doby o takmer dva roky a je v rozpore s § 565 Občianskeho zákonníka. Premlčacia doba pre všetky splátky splatné po zročnosti splátky 23.05. 2017, pre nesplnenie ktorej došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, začala plynúť od 24. 05. 2017. Žaloba bola podaná 11. 01. 2020 včas a uplatnený nárok nemožno považovať za premlčaný ani v časti.

7. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

8. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobcu viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contr. CSP) rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil, pretože rozhodnutie je vecne správne.

9.1. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

9.2. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

9.3. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

9.4. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

10. Žalobca založil odvolacie dôvody na nesprávnom posúdení premlčania práva podľa § 103 v spojení s § 565 Občianskeho zákonníka a tvrdil, že premlčanie treba počítat' od splátky, ktorá zosplatnenie vyvolala.

11.1. Odvolanie nebolo dôvodné. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnym posúdením napadnutého rozsudku okresného súdu. V odvolaní žalobca skutkové zistenia, rozhodujúce pre posúdenie veci (úhrady splátok, neuhradené splátky, vyhlásenie predčasnej splatnosti) nenapádal, tie ani neboli sporné. Žalobca namietal nesprávne právne posúdenie premlčania a tiež poukazoval na iné rozhodnutia všeobecných súdov.

11.2. Okresný súd rozhodol správne o premlčaní práva žalobcu podľa § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ustanovenia, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Okresný súd správne vyvodil, že premlčacia doba nezačala plynúť od zročnosti splátky, pre ktorej nezaplatenie sa predčasné splatenie žiada aj s prihliadnutím na právnu úpravu § 53 ods. 9, § 565 a § 103 Občianskeho zákonníka. Nebolo sporné, že vo výzve zo dňa 24. 04. 2017 žiadal právny predchodca žalobcu zaplatiť nedoplatok vo výške 935,45 EUR, v ktorej sume boli aj neuhradené splátky splatné 23. 09. 2015 až 23. 11. 2015. Keďže premlčacia doba má plynúť od splatnosti najstaršej neuhradenej splátky 23. 09. 2015 a žaloba bola podaná 11. 01. 2020, v dôsledku uplynutia trojročnej premlčacej doby a námietky premlčania okresný súd žalobu zamietol.

12. Odvolací súd dodáva, že zosplatením celého dlhu veriteľ upúšťa od dohody s dlžníkom o plnení dlhu v splátkach. Zročnosť celého dlhu má za následok začiatok plynutia premlčacej doby celého dlhu od prvej omeškanej splátky. Uvedené zodpovedá posúdeniu premlčania podľa § 103, veta druhá Občianskeho zákonníka z hľadiska počiatku behu premlčania „odo dňa zročnosti nesplnenej splátky“, pretože predošlé splátky (pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru) sú už splatné. Nejde teda ani o posunutie začiatku plynutia premlčacej doby pred okamih splatnosti všetkých omeškaných splátok, pretože pre každú z predchádzajúcich splátok už plynie premlčacia doba a vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru sa týka iba tých splátok úveru, ktoré dovtedy neboli splatné. Bolo právom veriteľa, kedy uplatnil svoje práva a vyhlásil mimoriadnu splatnosť a kedy podal žalobu na súde.

13. Žalobca nesprávne rozlišuje počítanie premlčania práva na úhradu splatnej splátky a premlčanie práva na úhradu celého (zosplateného) dlhu. Obsahom práva, ktoré súd posudzoval, či došlo k jeho premlčaniu, je plniť dohodnutý peňažný záväzok. Peňažný záväzok bol v čase podania žaloby celý splatný, čo nebolo sporné. Žalobca požadoval úhradu celého neuhradeného zostatku dlhu, nie jednotlivé splátky alebo časť dlhu, preto nemá význam rozlišovať medzi splátkami splatnými pred zosplatením dlhu a splátkami, ktorých splatnosť nastala vyhlásením predčasnej splatnosti.

14.1. Neobstojí tvrdenie žalobcu, že došlo k skráteniu plynutia premlčacej doby. To, pri ktorej splatnej splátke veriteľ uplatnil proti svojmu dlžníkovi predčasnú splatnosť úveru, nemá vplyv na plynutie premlčacej doby tých splátok, ktorých splatnosť nastala pred splátkou, ktorou veriteľ zosplatnil zostávajúci dlh, pozostávajúci zo splátok, ktorých splatnosť dovtedy nenastala.

14.2. Veriteľ pred zosplatením neupomína dlžníka, aby uhradil ostatnú splátku, ale celý dovtedy splatný dlh, ktorý tvoria všetky neuhradené splatné splátky. Z toho dôvodu nemožno posudzovať začiatok plynutia premlčania izolovane, len v spojení so splatnosťou tej splátky, po ktorej nasledovalo zosplatenie.

14.3. Zosplatenie sa môže týkať iba tých splátok, ktorých splatnosť ešte nenastala. Pri neuhradených splatných splátkach, ktorých splatnosť nastala skôr, je dlžník v omeškani s ich plnením a tu plynie premlčacia doba samostatne, pretože premlčanie práva postihuje každú splatnú splátku. Zosplatením dlhu všetky neuhradené splátky (vrátane dovtedy splatných splátok) splynú. V dôsledku toho premlčanie treba počítat' od najstaršej splatnej splátky, lebo premlčacia doba u splatných splátok už začala plynúť pred zosplatením. Je tomu tak z dôvodu, že premlčanie sa týka práva na úhradu celého peňažného dlhu, ktorý pozostáva zo všetkých neuhradených splátok a právo veriteľa, resp. povinnosť dlžníka na

úhradu jednotlivých splatných splátok, zosplatením dlhu zaniká. Neuhradené splatné splátky splynú so splátkami, na ktoré sa vzťahuje vyhlásenie predčasnej splatnosti. Z toho dôvodu nemožno odvodzovať začiatok plynutia premlčacej doby od právneho úkonu zosplatenia, ani od zročnosti splátky, pre ktorej nezaplatenie bolo predčasné zosplatenie veriteľom odôvodnené.

15. O nároku na náhradu trov konania súd rozhoduje v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 1 CSP). Žalovaný bol v odvolacom konaní úspešný v zmysle § 255 ods. 1 CSP, ale žiadne trovy mu nevznikli a preto ich náhradu odvolací súd nepriznal.

16. Rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).